

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупилача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостионарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара. Иу ови се по овој цени могу претплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ТАСИНА ПИСМА.

БЕЧКА ПОЛИЦИЈА.

11.

Осем агената, којима смо редовне дужности изређали, у бечкој централи остаје још једна резерва, која се употребљује за дане, појављене, случајеве. На прилику: када дође какав страни владалац, или страна личност од великог положаја, или замашнога политичкога значаја; када се појаве политички сумњива лица; када се умноже случајеви који прете да ремете јавни мир, ред и т. д. У тим приликама изашље се онда и резерва, која прати сва ова лица и сазнаје све ове појаве. Рекох да пазе на стране владаоце и важне личности. У томе случају одреде једног, или два или више агената и придаду хотелу, где је она личност одсела. У инструкцијама, које добију агенти, обично се наређује: не пустити да се владаоцу приближи нико, који је сумњив; да се пази на људе са оружјем, или у опште на лица, којима би се по ценовима, или иначе, опазило, да што собом носе и т. д. Али осем ове дужности, ови агенти имају у исто време и други задатак: да пазе и на само оно лице, сво његово кретање; ко му је дошао, колико је на аудијенцији остао, па када им треба, они знају и шта је с ким говорило; шта се нарочито приметило; коме је писало, куда је и код кога излазило и т. д. Разуме се, у овоме послу сво особље из хотела стоји на услузи агенту. И што је главно, као што сам раније казао, помаже га истински и савесно.

12.

Но, у бечкој централи има једна бригада агената и за самога Цара. Куд год се цар крене, у његовој су близини агенти. То су обично најпробранији људи и највештији агенти. Они чувају личност владачеву и пазе да му се ништа непријатно не деси. На Оријенту, када се Владалац крене у варош, истуре се жандари по улицама, па се пола сахата намештају и удешавају: како ће поздрав учинити, а ништа их се не тиче: шта се у њиховој близини дешава. А овамо агенти и не пазе хоће ли највишу личност поздравити или не, али док су се оно неколико минута, промудвали кроз публику, прегледали су свакога редом, и ако је коме ма мало само џеп на капуту био истурен, тога су под ма каквим изговором проинпнали. Тако исто када се цар крене на пут, онда пред њим иду агенти и налазе се за сво време, док се цар тамо буде бавио. Једном сам се десио у Бечу, када је цар полазио за Полу. Знаш, да је неких двадесет агената са инспектором одаслато на место са нарочитим инструкцијама противу талијанске приденде, која је тада и сувише живота на аустро-талијанској граници показивала.

13.

Рекао сам напред, да је бечка тајна полиција добро организована. Ту разумем како за обичне криминале, тако исто и за послове политичке природе. Политички одељак има и своје нарочите канцеларије, којој припадају сви послови противу анархиста и социјалиста, противу револуционара, антимонархиста и т. д. Овај је одељак нарочито уређен од догађаја прошлих година. Догодила се једна појава, која је на се обратила еву најњу владину. Док су се, као што је познато, на све

стране јављале анархијске и социјалне дружине и скупови, докле је бечка штампа са хвалом узносила друштвене прилике у Бечу и Аустрији. Но једнога дана погину чиновник Хлубек, а одмах за тим убише и полицијскога агента Блеха. То се десило у околини Беча. Сва полиција на тај глас прену на ноге. Чуда се причају о истрагама, што су тада вођене. Испрва је тешко ишло, али ипак испале за руком, да се кривци похватају. Оба поменута чиновника била су жртве социјалиста, који су имали своје везе са онима у Паризу, Лондону, Женеви и т. д. Одмах се предузеше ванредне мере. Прогласи се преко стање за Беч и околину. Главни кривац, социјалиста Штелмакер би ухваћен и обешен — али сам цар нареди: да се полиција повећа и још боље организује. Отада се и датира боља снага полицијска.

У политичком одељку изабран је персонал од нарочито поверљива. Јер се ту не ради по некаквим писаним упутствима, него према потреби, приликама, догађајима, поверљивим инструкцијама и т. д. За сваку нову појаву они имају и нове наредбе, што се све ради, разуме се, у највећој тајности и поверљиву. — Овај одељак одржава везе са свима јевропским полицијама. Даје и прибира извештаје о свима компромитованим личностима. Знају, тако рећи, свакога часа, где се која опасна политичка личност налази. Знају то све и о страним претедентима и револуционарима. Знају све везе и прате све кореспонденције оваких лица. Тако исто прате све новине социјалиста и анархиста, сваку појаву штампе, скупова или оваких удружења и састанака. На ову полицију троши се много. И не жале новаца, само да су тачно извештени. Осим својих непосредних кореспонденција, овај одељак има везе са политичким одељком Министарства спољних послова. Министарски опет одељак плаћа из своје, поверљиве касе све оне агенте, које држе поједина аустријска посланства на страни. Сваки аустро-угрски посланик има своју полицију — своје агенте. Плаћа их богато. И отуда је објашњиво оно, што они знају добро све у земљи где су акредитовани. Ја сам се чудило, када сам ми у овоме одељку, да би ми показали своје добро уређење, змемовали неке београдске људе и прилику.

14.

Поверљиви одељак уређен је практично. Што год се тражи, може се одмах наћи. Али су све згодно разместили. Тако имају више ормана. Одељци у тим орманима поређани су по азбучном реду. У тим редовима долазе картони. На сваком картону уметута је слика. Уз слику изређано је све шта се о томе лицу зна, а што је најглавније: означено је тачно, где се то лице у том часу налази. На картону обележена је и нумера акта, у којима је опширније описана историја те личности. — У једном орману налазе се картони све самих револуционара, разуме се и аустријских и светских. У другоме су изложени сви претеденти престола, важне, а и опасне политичке личности. Ту су и картони свију светских анархиста, социјалиста и т. д... О овим последњима бечка полиција на крају сваке године штампа поверљива извештаја и даје их само страним посланствима. То у цели: да јаве својим владама, те да заједнички рад у овом послу наставе. — Последње године била је ухваћена и шифра, којом су се анархисте међу собом служили. Она је била у овоме. Долази прво цела азбука: а, б,

с, d и т. д. Разрешница је била *троугао*, на коме су била израђена писмена из азбуке, патрашке читајући, са прескакањем по два писмена. Троугао се мете испод азбуке, узму се у рачун изостављена писмена. И онда се шифра разрешава.

15.

Да се види, како овде сматрају социјалистичке појаве према другим приликама, ја ћу да поменем ова два случаја. — Десило се, те је оне године, када сам био у бечкој полицији, наређен избор посланика. Дошао тога дана у канцеларију, нисам приметно ништа особито. Послови су ишли обичним током. Никаких ванредних покрета. Само што је у подне тражено од квартова, да јаве: како иде са гласањем, јер се избор вршио по квартовима. Полицијски чиновници могли су гласати, али нису натеривани. На питање моје — казали су ми, да је у томе остављена слобода. Само противу владиног кандидата нико неће гласати. Ишао сам после подне на два три места, да видим изборе. Све је ишло у реду, без ларме, прилазе столу, дају свој глас и одлазе. Тај дан прошао је дакле на миру. — Али други, или трећи, дан дођем у канцеларију. Чим сам ушао у главну полицију, затекао сам неку журбу. Приметио сам да није обично стање. Још на капији познатог, лепог здања на Шотенрингу, дежурни инспектор жандармерије каза ми: целу ноћ нисмо спавали... Зашто — упитах ја... — Проклето социјалисте — одговори ми љутито инспектор... — Када сам се испео горе у централу, испричаше ми: како је синоћ једна руља раденика у Флориддорфу, на крају Беча, истакла *црвену заставу*, па се кренула улицама вичући: *живела комуна, живео социјализам*. На глас о томе одаслато је одмах на лице места око 150 жандарма, које пешака, које коњаника. Уз њих отишли су чланови и агенти, све у цели: да масу растурају, те да у варош не уђе. У исто време сва је полиција била на окупу, сваки у своје кварту. Целе ноћи, сваких пет минута, из квартова јављано је централу: је ли ред и мир у вароши. Осем тога полиција је помоћу телеграфа и телефона везана са касарнама. Случај је одмах јављен војсци. И цео гарнизон бечки стајао је у приправности. Хусари, које полиција тако радо употребљава, већ су били на коњима. Али до озбиљнијих сукоба није било дошло, јер је маса одмах разбијена.

16.

Шеф тајне полиције г. Штелинг и старешина његовог политичког одсека г. Франкл били су добри, да ме упознаду са свима појединостима својих послова. Код њих сам и видео и дознао много. Они изазивају дивљење. Али средства су им обилата. — Једнога дана био сам подуже у канцеларији Штелинговој. Седели смо за његовим великим, црним, чаробним столом, у коме је било ваздан којекаквих фијокица, и на коме је било утврђено пуно некаквих електричних дугмади и т. д. У разговору о томе: како добру полицију треба добро и платити — Штелинг гурну кључ у сто. На један мах отвори се фијока, и ја угледах пуно банака, наслане једна на другу. — Ето видите, господине члане, — рече ми он — од ових новаца никоме немам давати рачуна. Ако сте у нас нашли што доброга, то нас и кошта. Ако хоћете у сталној служби, да имате поштене и савесне људе, треба да их и наградите. Није само плата. За ванредне случајеве, за особите услуге властима, за помоћ полицији, траже се и особени издаци... И, замолив ме за дискрецију, стаде ми причати догађаје и прилике, шта је њега ово или оно коштало... — Рекао бих, да ви немате добру полицију — настави Шеф — или искреније да вам кажем, опростите ми, ви имате... Може бити да их плаћате добро, али... али... И поче причати оне наше, београдске мистерије... Колико су се пута, вели, љутили наши (разуме оне у министарству) на погрешне извештаје, које је добио ваш посланик и по којима је тражио нашу сарадњу противу ове или оне личности. Међутим та личност нити је у Аустро-Угарској, нити је у то доба на томе месту могла што радити*... Ја покушах, да то објасним опет сарадњом аустриј-

* Једнога дана наш посланик, разуме се, по погрешним извештајима из Београда, представи аустријској влади: како се на граници према Србији спремају неки људи, око пет стотина на броју, да упадну у Србију и т. д... — То не стоји — рекао је аустријски министар... — Али наши извештаји тако јављају — одговорио је по-

ских људи, јер и Андрејевић и Петровић, и Тиркл, и Вандори, и Валешек, и сви они други, који за своје лажи дрпају касу нашег министарства спољних послова, нису наши него тамо њихови... У осталом, мислио сам у себи, нису ни ова лица крива. Право имају — када нађу глупе ministre, нека их вуку за нос. Само је несрећа што такве лажне услуге богато плаћа српска каса, која се, бога ми, баш не пресипа

17.

— Кога хоћете да знате од ваших људи, где је — упита ме у својој канцеларији царски саветник г. Франкл... Том приликом, показујући ми своје поверљиво оделење и распоред у њему, маши се руком у орман и извуче један картон, који је био у рафу под М... — Ево, овде имате једнога нашега земљака... Погледам у картон кад оно главом и персоном Живота Лукић Маркићевић... И у турском и у немачком оделу. Уз фотографије стоји му описана цела његова биографија. На крају картона стајаше скорашњим мастилом забележено, да се тих дана налази у некоме месту, заборавио сам име, биће, мислим, идући Грацу, а у стану код Николе Нешића, фабриканта сапуна итд... — Ја га онда замолих, да видим све Србе, политички опасне, било за Србију или за Аустрију... Добив тако прилику, ја објасним г. шефу, да су им о неким београдским лицима сасвим погрешни извештаји. Тако у српске антидинастичаре турена су и нека господа из Београда, која су целим својим радом и животом посведочили: да су како приврженици династије тако и добре патријоте... Он слеже раменима. Наравно картони су попуњени по београдским извештајима. Али се не мало зачудих: За неку београдску господу, која не избијају са Теразија, видех из поверљивих аустријских извештаја, да стоје у кореспонденцији са Карађорђевићем, да га посећују и т. д... А видите, рекох шефу, ова иста господа играју у нас улогу спаситеља. Они, који су на врху, последњи сазнају истину

18.

Да изнесемо, ради примера, неколико поверљивих агентских рапората:

— Господин Н... — јавља агенат Р... — одсео је у Oesterr. Hof № 6. примио је данас пре подне у 10 сахата у визиту г. П..., који је тамо остао једно пола сахата. Овај је отишао а г. Н. на фијакеру бр. 416. одвезао се на Оперинг бр. 16. где је остао само десет минута. Одатле се је одвезао у српско посланство, Neugasse, где је остао пола сахата. Вратио се после у хотел, где је ручао. После ручка око 4 сахата испратио је два писма. Једно на адресу Н. Н. у Маријенбад и друго на адресу Н. Н. у Вуданешту... Вечерашњим возом у 8-40 сахата отпутовао је преко Салцбурга за Рајхенхал...

— Господин Х... — јавља агенат М... за другога једног странца — одсео је у хотелу „Ерцхерцог Карло“. Држао је две собе под бр. 8 и 9. Дошао је 10. т. м. возом Нордбана са четири пртљага. Собом је водио и послужитеља, који се зове Јован Роберто, родом... Први дан господин Х... устао је у 10 сахата. После доручка, који му је сервиран у кабинету, сео је на фијакер бр. 812. и одвезао се у фаворитенштрасе бр. 114 код г-на И... тамо је остао читав сахат. Одатле се је на фијакеру одвезао на Францјозејске бр. 14. где је остао четврт сахата. Ту је отпустио фијакер, па се је онда упутио пешке у кертнерштрасе. Ту је у банкара Гросхајма променуо једну француску банкноту од 1000 фр. Изашав из те радње шетао је више од пола сахата по Грабену и загледао по радњама. У парфимерији Зеновој купио је парфима, а у књижари Геролдовој тражио је нови опис тиролских алпи... Одатле се је упутио до Оперинга. Улазио је до билетарнице, ваљда да купи билету, али је није узео... Одатле се је вратио у хотел, где му је сервиран ручак... После ручка до у вече г. Х... није никуда излазио. Бавио се у својем кабинету писањем. У вече је изашао и, пошто се мало по Рингу прошетгао, отишао је у стаблисман Ронахеров, где му је после представе, горе у садоноу сервирано раскошно супе. Са њим су били: господин Н... господин Н... и господин Н... Код Ронахера остали су до 2 сахата по поноћи... Говор се у друштву водио обично о девој-

сланик... — Ваши су извештаји неистинити. Пет стотина мува да се скупи на граници ја бих знао, а камо ли пет стотина људи — завршио је Хајмерле, онда министар спољних послова...

Данас је господин Х... устао опет у 10 сахата. Теј му је сервиран горе у кабинету, где је остао, све пишући, до 1. сахата, а онда је отишао на ручак код Сахера... Експедирана су три писма. Једно на госпођу Н... у Москву. Друго на господина Н... у Одесу. А треће је на господина Н... у Франкфурт.... Од Сахера господин је дошао у Хотел, где је остао на спавању до 6 сахата у вече. Тада се је јавио и заказао одлазак. У вече је супирао у хотелу, а онда је сео на фијакер бр. 920. и одвезао се на железницу. Тамо је узео карту прве класе за Минхен... Као што сам напред казао, господин има четири пртљага. У једном је само веш. У другом су хаљине. У трећем књиге и хартије а у четвртом ситнице.

— Господин Н... јавља трећи агенат за једног господина из Београда — одсео је у хотелу Хамеранду, бр. 56... Дошао је возом Францозефбана. Устао је јуче у 7 сахата и отишао је у кавану „Европу“. Тамо се је нашао са друштвом, које ће бити све сами странци, Срби.. Одатле је изашао и шетао по Грабену и оним околним улицама. На подне је био на ручку код „Линде“... Са њим су били још двојица, по свом изгледу, његови земљаци. После ручка вратио се је у хотел, где је остао до 6 сахата, а одатле се је на омнибусу одвезао у Прагер на представу у циркусу „Вушу“... После представе господин је остао дуже у ресторацији „Eisvogel“. Са њим су били трговац А... са ландштрасе, господин И... за кога се је из његовога разговора могло извети, да је београдски адвокат. Ту су у веселом друштву провели до поноћи, а одатле се разишли кућама... Данас је господин Н... устао у 9 сахата. Изашао је, као и јуче, до каване „Европа“ где је остао до 10 и по сахата. Одатле је отишао у стан госпођице Еме Р... у Annagasse... одакле је са њом на комфортаблу бр. 126. отишао у Dianabad.

— Ах... лоло ниједна... зар код онако лепе женице у Београду... — рекох гласно српски...
— Шта то? — упита ме шеф...
— Ништа. Уватио сам једног мог земљака...
— Дискреција...
— Молим... Молим...

(НАСТАВИТЕ СЕ).

УПУТСТВА

ЗА ИСЉЕДНИКЕ У КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА.

II.

1.) О упадању кроз прозоре.

Овде ће пре свега бити говора о насилном упадању кроз прозоре. Излагање ће бити са техничког гледишта. У томе смислу долазе на првом месту у обзир шипке на прозорима; јер лопови у опште узев, најрадије при свакој готово похари свој посао одатле почињу. То долази отуда, што се врата по правилу боље утврђују, те се не могу тако лако обити, као шипке на прозорима. Сем тога сваки обично сматра, да је са прозором, на коме има шипке, потпуно обезбеђен, те држи, да му боље сигурности и не треба. С тога, дакле, лопов и знаде, да ће у своје послу потпуно успети, само ако шипке са прозора уклони. На сваки начин да ће он у томе смислу бирати најлакши пут, т. ј. он ће гледати да се, ако је икако могуће, кроз шипке провуче. Не могадне ли то, онда ће гледати, да се туда ко од његових млађих провуче, који онда у кући закључана врата полако отвара, и свога старијег друга унутра пушта. Ако пак овај не успе да врата откључа, онда то провлачење млађих може да има злих посљедица, и он може лако пасти у клопку. А ако се ма која врата даду отворити, онда је то провлачење за лопове најомиљенија врата упадања.

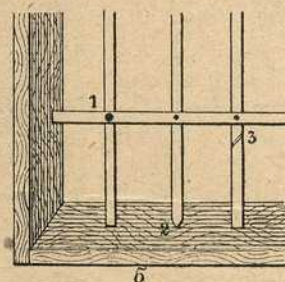
У опште се може сматрати као правило, да се човек може свуда провучи, где му глава може да се провуче кроз раширене руке над самом главом, — наравно само ако он није абнормалног састава, нпр. ако има сувише малу главу, веома широка плећа, јако испупчен грудни кош и т. д. (в. слику а). Међутим може се рећи, да кроз обичан прозор, на коме имају шипке, може сваки да прође, који само своју главу кроз шипке може провучи, јер му за раме увек одозго довољно простора остаје. С тога су такви прозори, на којима стоје шипке једна од друге у размаку од 14 см., без икакве вредности и користи, пошто има и много људи, чија глава у просеку такође не износи више од 14 см. Како пак изузетно има људи, а особито деце, чија глава у просеку не износи више од 13 см., — то онда

према томе ваља и размак шипака на прозорима, да не буде већи од 12 см. — Та околност је од врло велике важности у питању саме кривнице, јер се често дешава, да се посумња, да је извесну похару извршио неко од укућана, слугу и т. д. — То долази отуда, што се понајвише не може да разуме и претпостави, да је ко се поља кроз шипке од прозора провучао се и тако у кућу ушао. Ако дакле, шипке на прозору нису једна од друге мање удаљене од 12 см., онда ваља имати на уму, да се је неко лако могао споља кроз прозор провучи и у кућу ући.

Сл. а.

То уклањање шипака бива или сасвим, или од чести. Неизвежбани лопов у таком случају употребљава на ту цел она сретства, која му случајно на расположењу стоје. А препредени и вешт лопов пак, носи редовно уза се нужне справе и алатке, те да му се ове у сваком случају при руци нађу. Овакав лопов пре свега добро промотри прозор и шипке на њему, па онда тек приступи своје послу. Ако су шипке у опште добре, јаке и добро утврђене, тада се лопов само онда решава да их уклања, ако опази на њима какву грешку, која би му

Сл. б.

се згодна учинила за само разваљивање. Таке се грешке могу лепо видети на слици б. — На првој шипци је она рупа, која ју везује са попречном шипком јако широка тако, да је та шипка услед тога много изгубила од своје јачине, те не би требало више од два засека десно и лево, па да се она сасвим пресече. Код друге шипке може се приметити, да је она на дну, где улази у сџм зид стањена. То се обично може видети код старијих, иначе врло јаких шипака на прозорима, те отуда долази то, да туда више влаге прође, но на другом ком месту, Наравно, да и сама шипка услед тога постаје слабија. Код треће шипке може се приметити то, да је на једном месту прецепљена. То долази отуда, што приликом сливања и ковања није дотични раденик ту шипку у ватри добро угрејао и што није добар чекић при ковању исте употребио, те се она у току времена прецепила.

Опази ли дакле лопов такву погрешку на шипци, њему онда неће тешко бити да је уклони. Он пресече шипку на дотичном месту, па онда је почне савијати дотле, док не начини толики отвор, да се може кроза њ' лако провучи.

Пресецање шипака на прозорима сматрало се некада за осветлу вештину лоповску. Узрок томе беше тај, што у ранија времена не беше таквих справа и алатака, као што их данас има. — Данас има тако финих енглеских тестерица, да помоћу њих и најнеодраслији дунез може лако шипку на прозору да пресече. Једино што при томе послу треба доста издржљивости, и што ваља на шипку сипати по неку капку зејтина и обложити је крпама или ватом, да се на тај начин не чује шкрипање. А ако уз то још и гвожђе није добро, онда се на поменути начин може и најјача шипка лако пресећи. Немају ли шипке на себи никаквих грешака, а међу тим нису унаоколо добро учвршћене, онда их лопови и не пресецају, већ их једноставно иставае и уклоне, па онда улазе комотно у кућу, да свој у напред одређени посао врше.

О овоме што је до сада говорено може се сваки лако уверити. Треба само посматрати приземне прозоре са шипкама на каквој кући која се руши, па ће се увидети, да је све онако, као што је напред казано. А ако се при томе поступи још пажљиво, смотрено и полако, онда се неће чути готово никакав шум при вршењу тога посла, но само незнатно шкрипање, које се једва даје и приметити. Само онда, ако су шипке дубоко у зиду, али нису добро узидане, може се лако десити да при истављању почне зид да се круни, и цигље да падају, те на тај начин да се проузрокује шум.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Трампа.

Има често прилика, кад неко с неким хоће да учини трампу свога имања. У таквим приликама треба да има уверење општинског суда о тој трампи. Та су уверења разна у њиховоме саставу. За то ваља увести за те прилике *једнообразност* како би се лакше могао свршити посао код надлежних судова. У тој цели доносимо овај образац, по коме ради један општински писар, чија су уверења нашла задовољавајући пријам код судова приликом преноса извесних имања.

Ево тога обрасца:

Уверење:

Којим суд општине Н. са подписаним одборницима уверава све надлежне власти и онога кога се тиче знати: да је Милош Гаврић из села Н. трампио своју сопствену земљу у месту званом „метаљка“ заведену у пописној књизи „В“ општине Н. под Бр. 101. парцела 11. са Јованом Талићем из истог места и то за Јованову ливаду звану у „доловима“, заведену у пописној књизи под бр. 14. парцела 3.

Суд и одбор овим уверавају надлежне власти, да је Јованово парче земље које уступа Милошу у трампу веће за 1-20 ектара, али је каквоћа Милошеве земље у толико скупља и боља у колико је Јованово парче веће, према томе обоје подједнако вреде, те са овом трампом ни један не крије своје право земљоделца — тач. 10. §. 471. грађ. суд. пост.

Сопственици ову трампу чине с тога, што им је посебице са трампиеном земљом лакше руковати а и ради груписања својих добара.

За садржину овог уверења јамчи суд са подписаним одборницима.

Одборници и процениоци:

Т. Томић.
Н. Нинић.
М. Мојић.

Писар:

К. Костић.

Председник,
Н. Николић.

Чланови:
М. Марић.
А. Алексић.

Овака се уверења дају оним сопственицима који имају тапије својих добара, а где сопственици немају тапија, онда се поред осталог у овоме уверењу додају границе и комшије, а на крају уверења да означеном мером није ништа заузето од туђе имовине, итд. Обично се ставља све оно, што се при потврди тапија код општинских судова мора ставити, и таква уверења служе и као уверења и као тапије. Друго сопственицима ништа, при преносу код суда не треба, јер се из овог уверења све види.

Има случајева где се преноси врше уговорима, али је овај начин врло непрактичан, нарочито за то, што задаје много посла, а у њима никад не могу бити изцрпљени сви закони услови који се при трампи земље траже.

НЕКАД И САД.

(Под овом рубриком доносићемо разне пресуде по кривичним делма изречене, — кад није било §§-а, већ се судило по чистој савести и здравом разуму).

Због јахања туђег коња. — Кмет села из Орљева Мартин Пауљев, привео је пре 7 дана Пауља Милићана, сељака свога, суду овому, и изјавио је, да је он по тужби Пери Траилова из истог села, кобилу овога, у пољу ноћу ухватио и самовољно је до у Свилајнац јасио и јурно, које је и Јон Јованов из Орљева видео и овде код суда осведочио. За ово питани Пауљ признао је при суочењу са тужитељем, да је његову кобилу увативши јасио; наведши за изговор само то, да је исту кобилу за то ухватио, што је мислио да је брата његовог, — које и у суд не уважи по томе, што је он у јутру кад је се расвануло видно, да кобила брата његова није, и да је у Свилајнац по овоме јасити није требало; — за које је у данашњем заседанију суда овог рјешено, да се Паун са 25 штапа за овакво самовољство по одлејању 7 дневног апса казни и одпусти.

№ 15.

21. јануара 1841. год.

Што не поштује и што туче родитеље. — Краја Јованов из Магудице и жена његова Митра са сином својим Симеоном предстали суду овом, и обоје жалбу на сина свога Симеоана представили, како од њих преко датог му дела имања прошле године, кад се је од њих оделио, опет наново од њихова имања изстазава, а будући да му они за живота свога, нису ради више дати, но као и осталим трима синовима своима, који су се од њих оделили, то да ји обоје бије, пекује и ружки, моле, да би му се предјен бјеснилу његовом поломио.

Признавши Симеон погрешку своју, решио је суд овај у држаном заседанију своје, да Симеон за преступленије своје с 50 штапа у два ма казњен буде и 30 дана окован у апсу пребуде, и по издржању апса крешко да се обвеже, да ће у напредак од поискавања имања за живота родитеља својих одустати, и родитеље своје, као добри син почитовати.

№ 60.

25. фебруара 1841. г.

Покаревац.

УБИСТВО ИЗ ОСВЕТЕ.

(СВРШЕТАК)

Стеван само што клону и навали се на једног до себе седећег друга, који му подиже главу и на свој ужас спази, да му је десно око испало. Брже боље спусти га на клону и истрча за осталима вичући за помоћ. Прокрстарише свуда по авлији, али у њој никог не беше. Зликовци беху умакли.

Стојан Стојановић.

Петар Стојановић.

Радисав Стојановић.

Вратише се у собу. Узеше њих четворо убијеног Стевана и однесоше кући.

Жена и двоје нејаке децице, нарицаху за убијеним. Али која вајда. — Он више није био жив.

Општинска власт достави овај случај полиц. власти у Жагубици, која изасла свог чиновника и ср. лекара да увиђај и секцију изврше.

По извршеној секцији нађено је: да је пушка била напуњена са 5 олова, — од којих је један био велики — пибодијев, а 4 мања — сечена. Сво ово олово ударило је Стевана у потиљак, па је ушло у главу и она 4 мања задржала су се унутра, а онај велики пројуррио је кроз десну очну дупљу истерао око и изашао напоље.

Смрт је одмах наступила.

Полиц. увиђајем нађено је, да су зликовци ушли у авлију, са стране где је општ. кош. Један се од њих приближио прозору, опазио Стевана, нанишанио и испалио и то из непосредне близине, јер је гар на стаклету од пушчане ватре остао.

На земљи испод прозора нађен је траг од цокула и пошто је измерен нашло се, да се подудар са величином Стојанових цокула, које је тога дана на ногама имао.

У притвор код полиц. власти стављени су: Стојан, Радосав и Петар, ну они су дело упорно одрицали. Радосав и Петар теретили су Стојана, како је он приликом свађе казао Стојану: „да ће му сутра зујати златне бубе око главе“, — а за рану коју је на лицу приликом ислеђења имао, тврдили су, да је прошлог дана није имао, већ му је сигурно од пушке, која је препуњена била, — намета.

Сведока очевидаца није било, али, они, који су сведочили о појединостима за време свађе, дали су резултат, да су ово убиство извршили: Стојан, Радосав и Петар.

Пошто је ислеђење довршено, спроведени су суду, који на претресу 21 августа пр. год. изрекне пресуду: да се Стојан, Радосав и Петар казне са по *двадесет година робије у тешком окову*.

Жени и деци убијеног да плате 3900 дина.

Ову су пресуду и виши судови одобрили и они су 16 октобра пр. год. спроведени на издржање казне.

Сва тројица су испод 30 год. старости, ожењени и имају по једно дете испод 10 год. старости.

Стаса су средњег.

Као што се да видети, ово је убиство извршено из мржње — освете, што се закључује и из тога, што они за онакву маленког гасе живот једном грађанину и мирном човеку своје општине, остављајући му породицу без хранитеља.

Да ли ће се поправити, идемо да видимо.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Светозар Крстић, фалсификатор. — Светозара добро познаје наша полиција, јер је с њиме у више прилика послала имала. Падало је у очи, да се често протура лажан новац, а од тога је овај Светозар прави мајстор. Управник града Београда наредио је својим органима, да на Светозара добро пазе.

И два поуздана тајна агента, пратила су му сваку стопу читав месец дана. Најзад га на самој делу ухватише. То је било 23. новембра пр. године у Шуменковићевој кафани на Тркалишту. Могло је бити око 8. сахати изјутра. Светозар се већ био дао на свој посао. Некоме обућару протурише 39 комада лажних динара и то: 33. ком. од по један динар и шест ком. од по два динара. Ови су динари тако вештачки направљени, да их је тешко било разликовати од правих, пошто им и звек беше тако подешен, да је био у свему сличан са онима у течају. Узет по овоме на одговор, признао је, да су динари лажни и да их је хтео протурити. С тога је решењем кварта палилулског од 23. новембра 1897. године Бр. 10.869. стављен под кривичну истрагу, у притвор и оков. Решење ово оснажио је и првостепени суд за варош Београд. Дело ово казниме је по другом ставу § 145. крив. закона. Светозар се по невољи занимао памуклијашким послом. Тај му је занат служио само за фирму, а прави и једини био је: прављење и растурање лажнога новца. Он је стар око 45. година. У лицу је црн као циганин. Има црне, велике бркове. Очи су му дубоко у јаме упале. Родом је из Малог Мокрог Луга. Два пута је био осуђиван од стране првостепеног суда вароши Београда као саучесник у извесним крађама. Први пут је осуђен на једну годину дана затвора, а други пут на седам година робије. Од те последње казне издржао је само две и по године. 1895. г. на Св. Николу пуштен је био с робије. Од тога времена вешто је варао и крао. Дакле, лијао док најзад није долијао.

Љубомир Трета. У прошлом броју нашега листа обећали смо нашим читаоцима, да ћемо донети другу јаснију и вернију слику овога зликовца. То ево и чинимо. Слика је ова верна и потпуно престава лик Третина... Због хитности, да Третину слику што пре доставимо нашим читаоцима, оне, донете у прошлом броју нису добро испале. Ми хоћемо, да све слике, које у нашем листу излазе, верно преставаљају дотична лица, јер само тако оне могу да одговоре постављаноме циљу. Ето, зато доносимо и ову трећу слику његову, као накнаду за оне две — хрђаво израђене. — Трета је још у притвору Управе града Београда, али ће ускоро доћи пред суд, где ће му се изрећи казна, коју је за своја дела заслужио.

Никола Грујић. Овај Никола родом је из Аранђеловца, стар је 27 година; по занимању је обућар. Још из малена от-

почео је красти. Већ у својој 18. години дошао је затвора, због више крађа учињених у друштву за Станојем Богдановићем, чувеним разбојником (чију смо слику донели у 5. бр. нашега листа од пр. год. по којој је као одбегли робијаш и ухваћен). Станоје због ових крађа осуђен је на 20 год. робије, а Никола, захваљујући својој оштроумности, буде пуштен из недостатка доказа. Станојева осуда „прилично“ је утицала на Николу, јер је од тог доба био — обазривији. Тада се био ограничио махом на омање иступне крађе, знајући добро, да га полиција не може казнити више од месец дана затвора.

Дакле, познавајући у томе погледу одмерење казне по крив. закону, он се није ни мало бојао, да усред дана испред радње једног овдашњег трговца, дигне капут и панталоне. Пресудом Управе гр. Београда од 19. децембра 1889. год. № 5512 због ове крађе Никола је осуђен на месец дана затвора и на прогонство у место свога рођења — Аранђеловац. Од овог доба Никола се — „пропоштено“ — Отпочео је радити обућарски занат. У току извесног времена успео је најзад, да отвори један мали дућанић на Врачару.

Ал' — „лисица се не може никад припитомити“ рекао је један стари полицајац једноме новајлији, кад му овај причаше за једнога коцкара како се поправио.

За доказ, да је стари полицајац имао право, најбоље нам сведочи овај Никола. Не задовољан својом радњом, на коју се неко време био ограничио, а мислећи, да поред исте може безбрижно наставити и онај свој други занат — лоповлук, Никола нађе два војника — каплара, и наговори их, да краду и њему продају војничке чизме и цокуле. Каплари, после малога размисљања, пристају на овај предлог Николи и тако убрзо настаде једно ужасно харање државне имовине. Не зна

се, докле је ово овако ишло, али се зна, да једном и овим крађама мора бити краја.

Једне вече јулске вечери, изненади дежурни писар кв. врачарског Николу својим доласком. Претресе му стан и авлију и том приликом нађе неке војничке чизме и цокуле. На основу тога стрпају у бајбок и Николу и капларе. Никола се ужасно цапао. Причаше, како су му каплари донели чизме на оправку, и да не бине каплара, који казаше праву истину, Никола би се можда извукао. Али овако беше му сва мука узалуд. Пресудом првостеп. суда за град Београд осуђен је на три године затвора. Овај затвор сада издржава при управи пожарвачког казненог завода доказујући свакоме, да је он један поштен занатлија и да је на правди Бога осуђен... Ово је онај исти Никола који је у 1891. или 1892. године покрао брилијанте и златне ствари удови пок. Дим. Пешике бив. пуковника зашто је такође био на робији.

»НАЧАЛНИКОВ СИН«.

Ово, што ћемо овде да испричамо нашим читаоцима, догодило се пре више година у једној нашој паланци.

У то време, бавила се тамо позоришна дружина г. Фотије Ж. Иличија. Поред многих претстава, објављен је био комад »Сеоска Лола«. Публика је жељно очекивала да види тај комад, који је скроз проткан шалом и песмама. Дође и то вече. Публике пуно у арени гостионе Кремановића код »Париза«. Прва места заузела паланачка интелигенција: начелник општине и г. д. Између капетана среског и лекара, беше једно место празно. За кога ли је ово место »безецовано«, питао је лекар самога себе... И капетан је о томе премишљао... Музика је већ два пута одсвирала неке познате мелодије... Чекало се да се завеса подигне и да представа одпочне... У то време уђе у арену млад, витак човек у лепоме оделу. У руци је носио глумцу. Осврташе се. Видело се одмах на први мах, да је то глумац из какве путујуће дружине.

— Број пет, — рече ономе, који је публику размештао по седиштима.

— Напред, у првоме реду.

Глумац прође кроз публику, поклони се учтиво онима у првим редовима, загледа нумеру на трпчаном столици и седе на своје место.

Тек што је овај глумац сео између капетана и лекара, уђе срески пандур и предаде капетану једну депешу. Капетан је брзо отвори и прелете очима преко ње.

— Опет нека крађа!... Траже допова... Нека, може то за вечерас остати... То рече, на стрпа депешу у горњи џеп свога капута.

Глумац је летимично бацио поглед на депешу. Прочитао је неколико реди, па окрете главу и безбрижно гледаше по публици. Представа одпоче. Сви погледи беху упрти на позорницу.

— Како вам се допада комад? — упита глумац капетана тоном њне учтивости.

— Почетак је леп! Видећемо како ће се даље радња развијати... И ви сте глумац?

— На служби!

Публика се поче смејати »Крадићевом поштењу«... Игра је била ванредно добра и смишљена. Први чин беше одигран и публика непрестано пљескаше изазивајући тиме главнија лица у комаду.

За време одмора између капетана, глумца и лекара водио се жив разговор.

— Јесте ли одавно глумац? упита лекар свога суседа.

— Биће скоро три године. У Београду свршио сам 6 разреда гимназије. Учио сам се добро. Али идеали, одушевљење за уметност, одвели су ме на даске, са којих се јавља нов свет, нов живот... Јест, господо, свет пун заноса, дражи и примамљивости!

Младић је говорио одушевљено. Капетан и лекар дивљаху се његовој речитости.

— А имате ли родбине? упита капетан.

— Имам само оца. Он је био начелник министарства Х.

— Е? отеже лекар.

— Да!... Ви га ваљда знате? Зове се Н...

— О, па то је мој покровитељ! узвикну лекар. Е, баш ми је мило, што сам у вама познао његовога сина.

Представа се настави. Беше баш она сцена кад »Крадић« краде грођје.

— Вештачки игра! рече младић капетану. Па за те само, са каквом вештином краде, као да је допов од заната.

Капетан упиљи очи на позорницу.

У тај мах нешто око њега шушну, ал' тај шум није нико приметно...

Представа се сврши. Публика похита изласку. За мало, па у сали није било гостију сем капетана, лекара, председника општине и једнога писара среског. Сви ови поседаше за један велики сто са својим породицама.

— Извол'те сести, рече лекар младоме глумцу, показујући му место до себе.

— Хвала! — И седе.

— А, збиља! рече капетан окренув се своме писару. Да вам дам једну депешу, коју сам мало час добио. Тражи се нека варалица, који је у Шапцу предигао некоме трговцу 500 динара!... Распишите сутра одмах свима општинским судовима ради тражења... Ама, где ли је то затурих?...

Поче се пипати по џеповима. Депеше нема.

— Мора да је пропала у поставу од капута. Нека! Сутра ћу вам је већ дати.

— А одкуда долазите? упита лекар младића.

— Из Ваљева! Тамо сам био у дружини Михаила Пешића. Брука! На претстави »Крст и круна« десио се један нечувени скандал! Глумац Н... који је представљао Св. Саву, напустио је бину у тренутку кад је имао највећи монолог и истукао је »патарницом« своју жену. Публика је напустила позориште са највећим протестом. Ја сам опет напустио дружину, јер немогах издржати ову срамоту!

— Е, а за што? упита лекар.

— Повређен је био породични морал!

— Чуо сам, рече капетан. — То је било у кафани код »Руског Цара«. Заиста је то скандал што га направиле људи, којима је циљ да шире просвету. Имали сте пуно права што сте из те дружине иступили.

Уз то изађоше и глумци. Редом пролажаху поред стола за којим је ово друштво седело, и поематраху понздаље суревњивим погледима новог »колегу«.

— Овај ће ми отети најбоље улоге, промрмља трагичар.

— Бога ми, судећи по спољашности, рекао би да ће бити комичар, уздахну онај што је играо у друштву комичне улоге.

— Варате се! Неће бити ни једно ни друго, рече онај, што је играо драмске јунаке. Зар не видите да је то фигура само за драмске јунаке. Оде моја слава к'о лањски снег...

— А како се зове тај новајлија? упита шаптач.

— Не знам, шану му трагичар.

— Да не буде то Ружић из Новог Сада? усуди се запитати један дилетант. Све ми се чини, да сам такву исту слику видео у »Орлу« календару?

Тако су разговарали глумци између себе. Ко ће бити од њих у праву?

— Еј, Јоцо, одкуд ти овде? узвикну неки калфа берберски, једноме младићу који хиташе улицом.

То је било сутра дан, дакле, после оне представе у поменутој гостиони.

Младић се осврте. Необична узбуђеност овлада њиме.

То беше онај глумац, који је синоћ седео са капетаном и лекаром при чаши неготинског вина.

— Где, ти си Перице? Чекај ме ту, сад ћу се вратити. Биће и за — тебе!

За тим одјури у побочну улицу.

Берберин за час застаде. Нешто је премишљао. Најзад рече:

— Превариће ме лола! Боље да ја то доставим капетану.

И он се упути среској канцеларији.

— Ама зар онај глумац варалица? узвикивао је капетан у својој канцеларији. Па он рече да је син г. Н. начелника министарства?

— Лаже! То је допов и кесарош. Обријао бркове само за то, да га неби познали. Али га ја знам к'о злу пару.

— А како се зове?

— Јоца „Црца“...

— Јес, тако је! Сад се сећам! Тако је баш стојало и у оној депеши, коју сам добио синоћ од начелства за време представе. Само не знам где је затурих! Ал' ја ћу већ дочепати ту варалицу у своје шаке.

Капетан одмах дозвоља писара и издаде му нужне наредбе.

Наста тражење на све стране. Од глумца ни трага ни гласа. Све што се о њему дознало, то је, да је погоднио Симу кочијаша да га одвезе у Крагујевац. Дакле, мора да је на путу за Крагујевац.

— Депешу за њим, викну капетан. Известите одмах начелство и крагујевачко и рудничко!...

После пола сахата одправљена је горњим начелствима депеша ове садржине:

„Одавде је за тамо побеглао чувени коцкар и варалица, Јоца, звани „Црца“. У Шапцу је предигао једном трговцу 500 динара. Вели, да је глумац, ал' то не стоји у истини. Он се брија само да завара свој траг и да га неби ко год познао. Моли се начелство да га пронађе, па с њиме по закону поступи, а мене о томе известите“...

Позно у ноћ стиге из Чачка начелнику среском у К. ова депеша:

„Јоца је овде ухваћен, по депеши начелства шабачког које га тражи због преваре. При претресу нађена је код њега *депеша* која је ради тражења на вас била упућена. Првом поштом послаће вам се јер припада — *вашој архиви*.“

Табло... Изненађење оштре!

СКУПА ЛАЖ.

(СВРШЕТАК).

Чим је газда Станимир свршио своју причу, овај непознати човек остави новац за испијену ракију; натуче јаче шешир на очи и неопажан изађе на врата која у авлију воде. Нико, па ни сâм кафеџија Таско није на њега највише обраћао.

То је све било у једноме тренутку. Друштво се поче већ разилазити. Време је било да иде сваки у своју радњу. При поласку рече Ивко газда Станимиру:

— Побратиме, ако се нађеш са твојим избавиоцем, јавићеш ми да га видим. Ретки су тако скромни људи.

— Ретки, побратиме!

И — кафана беше празна.

Прошло је од тога доба десет дана. У кафани код * * * беше на окупу познато друштво. Само нема газда Станимира. Нешто се задржао. Водио се обичан, свакодневни разговор. Ал' опет, данас беше нешто живљи по иначе. Реч је била о скакању ажије на злато. Ко је имао новаца, тај је за сребро куповао злато и трпао у касе, да после ћари кад буде ажија већа. На једноме наполеону кад се добије динар ћара, то много осеца, наравно, ако је сума уложеног капитала велика. У сред тог разговора бану газда Станимир.

— Камо тебе, Станимуре? викну Ивко.

— Ето, био сам мало у чаршији.

— Да купујеш злато?

— Па и то...

— Како иде?

— Добро. Ето, сад сам баш узео од Нисима сараџа 50 наполеона, за 1025 динара. Само педесет пара од комада ажије.

— Лепо Бога ми! А колико си већ купио наполеона?

— Триста комада. Ако падне ажија, купићу још.

Тако се водио разговор у овоме друштву другова и пријатеља. На једаред, уђе у механу један млад човек. Наочит, у лицу црномањаст. Одевен лено. На глави је имао шајкачу, као оно што носе по срезу полицијски чиновници. Чим уђе, он се упути ономе столу, за којим је седео са друштвом газда Станимира.

— Помози Бог, поздрави учтиво све за столом, а за тим се окрете газда Станимиру. — Како си газда Станимуре! Познајени ли ме?

— На моју душу, не познајем те... одговори газда Станимир, па упиљи свој поглед на дошљака.

— Верујем. Морао сам брзо отићи, па ниси ме ни спазно. Знаш, оно, пре неки дан, кад ти се коњ поплашио од оног ловачког кера?

— Знаш... муцао је газда Станимир.

— Па ја сам коња задржао. Дођох у срећан час. Ишао сам у Белец, да претресем кућу једног тамошњег сељака. Дознало се, да тајно криже дуван. Посао... па тако, морао сам хитати.

— Зар си ти то био? кликну као радосно газда Станимир.

— Алал ти вера јуначе, прихватише остали.

— Седи брате; седи мој добри избавиоче, путкаше га газда Станимир. А ти си полицај, а?

— Писар сам у срезу врачарском. Дошао сам из Параћина. Ама знам Београд и околину, као да сам тамо и одрастао... А ово су твоји пријатељи?

— Све моји другови и пријатељи.

— Могу ли бити искрен пред њима?

— Можеш. Говори што ти срце жели.

— Знаш, у једној својој муци тебе сам се сетно. За то, ето, и дођох да те потражим... Рукујем, брате, касом. Данас сам је „шконтирао“. Рачунам, нема ми 50 наполеона. Преврћи, тражи, опет рачунај, аја, нема па нема. Мора да сам где год затурио издатак. Наћи ћу га већ, ама, ето муке, сутра ће ми капетан прегледати касу, па ако нађе „дефицит“ одоћ ти под лед. Него би те лепо молио, учини ми брацку љубав, па ми позајми 50 наполеона. Бог ти је дао. Као што сам ја теби снасао живот, тако исто и ти мени *спаси и част и живот*. Ти па Бог.

У очима овога младића заблисташе сузе. Сви беху овом његовом несрећом тронуте, па окупише газда Станимира, да помогне своме избавиоцу.

— Ама ћу му ја помоћи и без нашег мољакања, осече се на пријатеље газда Станимир. Дужан сам да му помогнем — и помоћи ћу му...

— Нисам карташ, нисам пијаница, безпорочан сам у служби, па ето, беда... вајкаше се младић.

— Де, де, не бој се, вели му газда Станимир и дрешу кесу. Ево, сад сам баш променио сребро за злато код Нисима сараџа. Има равно 50 наполеона. Узми и помози се.

— Хвала ти!... Вратићу ти чим ова прва ватра прође... Избавих у срећан час твој живот, а ти опет ево избављаш мој!

Друштво беше расположено овом највише од стране газда Станимира према своме избавиоцу. Сви му честитаху на племенитом делу. Само се на челу газда Станимировом повукао лак облачак. Као да му је на срцу неки тежак терет лежао, тако беше у часу мучаљив и сетан. Ал сви то преписиваху осећајима веће благодарности, коју је показао према своме избавиоцу у часу његове беде и несреће.

Ама је само газда Станимир знао, од куда је постала ова нагла промена код њега. Он и — његов избавилац.

Хвалисање често шкоди човеку. Оно је, ето, шкодило и газда Станимиру. То своје хвалисање он је скупо платио, тако скупо, да се више неће сетити оних измишљених прича о падању с коња; о ономе, како га је неко *непознато* лице избавило од извесне смрти и т. д.

А знате ли шта је било? Ево шта. Причу о падању с коња, по своме обичају, измислио је газда Станимир, само да увери своје пријатеље, како се човек може тешко спасти од ђудљивога коња. То је из прикрајка слушао Лаза коцкар, па је већ скројио план, како ће доћи до пара. Он му се за то и преставио као избавиоц његов. Лагао је да је срески писар; да му фали у каси 50 наполеона и т. д. Толику је суму тражио нарочито, јер је знао, да ја газда Станимир узео од Нисима сараџа 50 наполеона у злату за сребро. И газда Станимир знао је да је лагао своје другове и пријатеље, ал се није смео пред њима показати, јер би морао много да свога угледа изгубити. С тешким срцем растао се од својих 50 наполеона, али је тиме сачувао свој глас, свој углед, своје трговачко грађанско поверење. Од тога доба, није више измишљао приче и трпао их у своје доживљаје. Ћутао је и сам је себи пребацивао своју мању...

Коцкар је дакле дошао лако до лепих пара, али је и газда Станимир био излечен за свагда од те своје маније: — *измишљања чудноватих прича из свога живота*.

П О Т Е Р А.

Јозеф — Јанос — Вереб, или број 3363. — Извршно је опасну крађу у Мађарској па побегао у свет. Како овај Јозеф, поред мађарског и турског језика говори и српски, мисли се да је прешао у Србију. На молбу њихових полицијских органа, доносимо слику у цели тражења овога лопова. То чинимо радо још и са разлога, да и наше грађане сачувамо од могуће штете, што им може учинити оваке светске индивидуе. — Јозеф је родом из округа коморанског у Мађарској. Има око 27 до 28 година. Био је кочијаш. Средње је величине, дежмекаст, косе и бркова смеђих, очију плавих.

Јован Сокић, војни аустријски бегунац, ноћу између 12. и 13. о. м. покрао је свога газду Стевана Тираковића, из Мургаши среза тамнавског па побегао. Покрадене су ствари: 1. никловани сахат, са једним капком и ланцем никлованим, један нож, чарапе вулене и торбу. Јован има 23 године, стаса средњег, дежмекаст, прџав, на левој руди има марку плаву „кључ“, на десној број 1009. Од одела има капут, панталоне, шешир црни, чарапе беле и опанке аустријске. Пронађеног стражарно спровести Начелнику среза тамнавског с позивом на бр. 360.

Петар Јокиновић, родом из Софије, младић око 21 год. раста средњег, косе црне, образа округлих, црномањаст, бркова нема. На себи има цинеле, панталоне црне кончане, реклу од фланела и капу шајкачу плаву; кад говори запоси по бугарски. Побегао је из притвора, Начелника среза јадранског, камо је био за учињену опасну крађу. Ухваћеног Петра, треба стражарно спровести истом средском начелству с позивом на његов број 622.

Владимир Вучковић из Лока, који је био у притвору среза драгачевског за извршену крађу, побегао је испред апсане 29. пр. м. у вече. Он има 23 год. раста је малог, црномањаст, носа шљоснатог широког. Од одела има на себи исцепане чакшире, једну гуњу од црног сукна, на ногама опанке и чарапе а на глави стару шајкачу. Ухваћеног треба спровести дотичном средском Начелнику с позивом на његов бр. 13.955. прошле године.

Чедомир Павловић, редов I. батаљона VI. пешад. пука, родом из Ивањице, среза Моравичког, округа ужичког, побегао је из команде 30. пр. м. Он има 23 године, раста је средњег, очију малих и зелених, плав, образа округлих, бркова малих, брја се, у лицу бео-младолнк. У опште је жив и окретан. — Пронађеног спровести дотичној команди.

Ангелина, жена Крете Бајића, настојника војеног парног млина код „три кључа“, одбегла је од свога мужа и собом одвела дете женско — Катарину, стару 10 година и однела му разне ствари. Пронађену спровести управи града Београда с позивом на бр. 348.

Михаило Мариновић, трговац из Паланке који је расписом у бр. 2. нашега листа тражен од стране Начелника ср. јасеничког, јавно се сам средској власти и са њиме је по закону поступио. Према томе престала је потреба за његово тражење.

Никола Доловић, слуга пекарски, украо је Арси Чарпановићу, пекару из Крагујевца: један сандук у коме је било новаца и то у сребру, банкама и ситнине до 230 дин., један цени сахат, једну буквицу, пореску књижицу, чаптру за новац и пасош, па за тим побегао, незнано где. Он је стаса средњег, има 45—50 година, сув, црномањаст, бркова средње ве-

личине, носа дугог; од одела има на себи: чакшире и гуњу од сукна, испод гуња кожух, на ногама опанке а на глави шаубару. Пронађеног спровести Начелству округа крагујевачког, с позивом на бр. 351.

У Х В А Ћ Е Н.

Милош Петровић „Коба“, чију смо слику донели у 3. — ванредном — броју, због похаре у Ћуприји — ухваћен је. Њега је један раденик државне штампарије познао по слици донетој у нашем листу. То је било 22. ов. мес. у 6 и по сати изјутра. Овај раденик — чије име по његовој молби не доносимо — пошао је на рад и кад је дошао до вазнесенске цркве спази „Кобу“ који се упутио беше парку министарства финансија. Одмах је видио да је то онај, што се преко нашега листа тражи. Није пожалио труда, већ нађе жандарма, саопшти му и овај га ухвати. Коба је у притвору управином. Шта буде даље с њим учињено јавићемо.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Регистар прошлогодишњих бројева „Полицијског Гласника“ штампана се. Но пошто су многи полицијски чиновници, који су у прошлој години били наши претплатници, премештени, пензионирани па и отпуштени, од којих и нису више наши претплатници, а на овај регистар права имају, то их све лепо молимо, да се за овај регистар обрате скупљачу онога места где се сада налазе. Скупљаче — поверенике — пак молимо, да нам јаве: колико им треба од овога регистра, како би им нуждан број могли одмах послати.

Благајни управе града Београда. Примили смо 200 дин. претплате за Управу, квартове и за одељења: савске, железничке и топчидерске полиције. Том сумом исплаћено је за целу 1898 годину.

Одштампали смо адресе за сва места одакле смо добили спискове. И овај 5. број, већ иде по штампаним адресама на сваког претплатника по на особ, — преко поште или преко ср. канцеларије. У места, одакле нисмо још добили спискове продужили смо шаљање листа *бројно* као и до сада, а неким смо опет, лист обуставили. *Идући*, број 6. обуставићемо и онима, који дотле не пошљу спискове или не јаве *број*, колико да им се шаље примерака. После овога 6-ог броја, сводимо штампане листа на онолико, колико се буде даље јавило.

Уредништво „Полицијског Гласника“ да би дало доказа своје пажње према свакој појави, која засепа у интересе опште државне службе, одштампало је 500 примерака слика побеглих зликоваца из клавовске тврђаве: Стојана Стојановића-Фујуре и Миленка Михаиловића. Ово је учињено једино у тој цели, да се ови зликовци што брже похватају. Како се зна, да су они раније вршили злочина дела у Румунији и Бугарској, то су им свакако тамошње прилике и познате, па за то смо ове слике и послали у ове две суседне државе, да њиховим властима послуже као помоћно средство за хватање. — Текст — опис — њихових слика штампан је на српском и француском језику.

Остављамо рок до 1. фебруара да се обрачун за „Полицајац“ са календаром за ову годину закључи. Молимо све оне, што смо им ове књиге послали, да нам до тог дана пошаљу новац и непродате књиге врати. Процент 25 од сто могу задржати.

НЕ К Р О Л О Г.

† **Ђока Радовановић** бив. члан Главне Контроле, умро је напрасно 19. т. мес. Покојник је дуго времена био и полицијски чиновник. Прво као члан београдске полиције а доцније и као начелник министарства унутр. дела. Као полицијски чиновник вршио је своју дужност предано са пуно љубави и пожртвовања. За то и ми узимамо учешћа у жалости његове породице, која је изгубила свога хранитеља и бранитеља, а држава вредног, одличног и примерног службеника. Нека му је вечан спомен међу нама.